

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Серія: Бібліографія вчених
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Випуск 8

**Ірина Миколаївна
Дарманська**

Біобібліографічний покажчик

Хмельницький

2016

УДК 016:929 Дарманська(477.43/44)

ББК 91.9:74

Д 20

Ірина Миколаївна Дарманська : біобібліогр. покажч. /
упоряд. Л.В. Дитинник. – Хмельницький : ХГПА, Бібліотека,
2016 – 60 с. (Серія «Бібліографія вчених Хмельницької
гуманітарно-педагогічної академії» ; вип. 8).

*У біобібліографічному покажчику із серії «Бібліографія
вчених Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії»
представлено науковий доробок Ірини Миколаївни
Дарманської, кандидата педагогічних наук, доцента,
завідувача магістратури Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії.*

*Покажчик адресовано науковцям, педагогам,
бібліотекарям, студентам.*

Автор-упорядник

Дитинник Л.В.,

директор бібліотеки ХГПА

Бібліографічний редактор

Підгурська Н.М.,

бібліограф

Від упорядника

Одним із важливих напрямів роботи бібліотеки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії є науково-інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти, поширення передового досвіду у діяльності навчального закладу, підвищення професійного рівня педагогічних та науково-педагогічних кадрів і компетентності студентської молоді.

З цією метою у бібліотеці з 2008 р. започатковано підготовку інформаційних видань про життя і діяльність педагогів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії в серії: «Бібліографія вчених Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії».

Восьмий випуск біобібліографічного покажчика присвячений науковій та науково-педагогічній діяльності Ірини Миколаївни Дарманської, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри менеджменту освіти, яка 17 лютого 2016 року відзначає свій 40-річний ювілей.

Покажчик відкриває стаття від упорядника біобібліографічного посібника.

Життєвий шлях та науково-педагогічну діяльність Ірини Миколаївни Дарманської розкрито у статті П.Г. Брижака – старшого викладача ХГПА, ветерана педагогічної праці.

Структуру покажчика розроблено з дотриманням рекомендацій Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського «Биобиблиографический указатель: рекомендации по составлению и оформлению» (1988), які залишаються актуальними та чинними.

Біобібліографічний покажчик складається з двох розділів.

Розділ I «Життєвий і творчий шлях Дарманської Ірини Миколаївни» доповнює творчу біографію науковця переліком основних дат життя і діяльності, які подано в прямій хронології. Після зазначеного року йде короткий запис основної події.

Розділ II «Хронологічний покажчик праць Дарманської Ірини Миколаївни» містить біографічні описи її праць, що згруповані й розміщені у хронологічному порядку – за прямою хронологією з виділенням років видання:

- автореферати дисертацій;
- праці опубліковані за науковою редакцією І.М. Дарманської;

- навчально-методичні посібники та методичні рекомендації;
- статті у збірниках наукових праць та у періодичних виданнях.

Додатки покажчика становлять:

- фотофакти;
- привітання;

Допоміжний апарат бібліографічного покажчика представлено:

- алфавітним покажчиком назв праць вченого;
- списком скорочень.

Всі бібліографічні записи зроблені згідно з ДСТУ ГОСТ 7,1 : 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Біобібліографічний покажчик розрахований на науковців, викладачів, аспірантів, студентів та широку громадськість.

РОЗДІЛ I

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ
ІРИНИ МИКОЛАЇВНИ ДАРМАНСЬКОЇ

ІРИНА ДАРМАНСЬКА – ФАХІВЕЦЬ-ПРАВОНАВЕЦЬ
ОСВІТЯНСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Ірина Миколаївна Дарманська – одна з тих, хто обирав майбутню професію не з розрахунку на легкий хліб, бо ще з дитинства бачила, як нелегко живеться сіячам розумного, доброго, вічного на освітянській ниві. Справжній педагог, відданий обраній справі сповна, перебуває у нескінченних клопотах пошуку новизни у своїй праці, а щедре жниво не завжди радує серце. І знову слідує ціла череда днів догляду за тим, як формується, визріває лан. І так невпинно, аж поки вистачить сил і здоров'я. Чимось зрідні найдревніша професія педагога з працею хлібодара.

Сім'я Дарманських – Микола Миколайович та Галина Олександрівна, у якій 17 лютого 1976 року заявила про своє право на місце під Сонцем Ірина, – в корені педагогічна. Ще дошкільням допитлива дівчинка знала, скільки років віддав праці в школі дідусь Микола, а тепер його справу продовжують тато й мама. Характер дитини формувався у теплих родинних стосунках, де найвище поціновувалися виплекані мудрістю

нашого народу людські чесноти – шанобливе ставлення до старших, любов до рідної землі, почуття милосердя. Вже тоді в юному чуйному серці визрівали переконання, що лише чесна праця облагороджує людину, для чого необхідно невтомно здобувати знання. Отож при виборі майбутньої професії роздумів та вагань не було, тому й з вересня 1990 року по завершенні навчання в школі стала студенткою Хмельницького педагогічного училища. Саме тут, на шкільному відділенні, навчаючись за спеціальністю „Вчитель початкових класів. Керівник дитячого хореографічного гуртка”, отримала фундаментальні знання з педагогіки, психології, методики викладання навчальних дисциплін. Під час педагогічної практики в школах міста Ірина Миколаївна, застосовуючи надбані в закладі знання, залучила собі на допомогу і досвід батьків та дідуся – ветерана педагогічної праці.

Ще до завершення навчання у педучилищі у неспокійній вдачі майбутнього педагога визріла ще одна заповітна мрія – оволодіти юридичними знаннями. У 1995 році вже вчитель початкових класів і керівник дитячого хореографічного колективу стає студенткою Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2000 рік став знаковим в освітянській біографії І.М. Дарманської: до вчительського диплома приєднався юридичний. У таких випадках перед людиною постає проблема вибору. Окреслилось дві дороги й

обидві привабливі. Дочка і внучка педагогів віддала перевагу освітянській, не полишаючи юриспруденцію. А суворий час-диктатор переконав, що таке поєднання у двох площинах науки цілком перспективне і навіть може сприяти фаховому росту особистості. Педколектив вишу Ірина Миколаївна поповнила як викладач предмета „Правознавство та основи конституційного права України”. Проблема правової освіти серед вчительства не була відкриттям для Ірини Миколаївни: вона бачила її і навіть опрацьовувала в своєму дипломному дослідженні „Правове регулювання діяльності вчителя загальноосвітнього навчального закладу”. Її керівником був доктор юридичних наук, професор Кондратьєв Радомир Іванович. Його підтримка, консультації сприяли формуванню якостей діяльності майбутнього науковця, що й вдячно реалізується нею у складних умовах сьогодення. А час ще і ще раз переконує, що необхідність правової освіти у вихованні учнівської молоді незаперечна. Реалізація її лежить у площині діяльності педагога. Звідси й випливає нагальна необхідність пошуку шляхів удосконалення змісту й методики правової освіти й правового виховання майбутніх учителів загальноосвітніх навчальних закладів.

Ірина Миколаївна сміливо береться за розробку системи правової підготовки майбутніх учителів і вносить пропозицію використовувати її на чотирьох рівнях, а саме: на рівні

Міністерства освіти і науки України для розробки стандартів правової підготовки вчителів на основі обґрунтованих підходів до формування змісту інтегрованого курсу „Правознавство та основи конституційного права України”; на рівні обласних інститутів післядипломної освіти вчителів для правової освіти педагогів у процесі систематичної п’ятирічної передатестаційної перевірки; на рівні вищих педагогічних навчальних закладів для визначення місця інтегрованого курсу у навчальних планах професійної підготовки вчителів, організації міжкафедральної роботи щодо реалізації міждисциплінарних зв’язків із метою посилення засвоєння майбутніми педагогами позитивного і положень природного права; на рівні викладачів основ права вищого педагогічного навчального закладу в контексті запропонованих методичних підходів.

Чотири роки нагромаджувала досвід викладача, навчаючись в аспірантурі Інституту педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук. За цей час зуміла зібрати достатньо матеріалу для захисту дисертаційного дослідження на тему: „Правова підготовка майбутніх учителів початкової школи в умовах ступеневої освіти”. Цінні знахідки успішно виконаної роботи було впроваджено в навчальний процес вищих педагогічних навчальних закладів I-III рівнів акредитації Західного регіону України. Останній день березня

2004 року приніс радість перемоги: Ірина Миколаївна поповнила ряди науковців свого навчального закладу. Це був неповторний період в житті. Спілкування з відомими талановитими вченими України збагатило досвід, відкрило нові обрії пошукової роботи в полі науки. Вдячною на все життя буде докторам науки, професорам, академікам Ничкало Н.Г., Зязюну, І.А., Гончаренку С.У., Лещенко М.П., Васяновичу, Г.П., Сисоєвій С.О., Абашкіній Н.В., Москаленко А.М.

Згодом до диплома кандидата педагогічних наук Ірина Миколаївна долучила ще диплом магістра, успішно завершивши навчання в магістратурі Хмельницького університету управління та права. Помітний і посадовий ріст І.М. Дарманської від завідувачки кафедри соціальних дисциплін до керівника магістратури академії з 2005 року. На сьогодні Ірина Миколаївна для керівників навчальних закладів викладає три освітніх курси: „Правознавство та основи конституційного права України”, „Особливості застосування норм галузей права у сфері освіти”, „Право інтелектуальної власності”.

Результати її досліджень дуже швидко потрапили в силове поле уваги наукової громадськості, їх обговорюють на науково-практичних конференціях і семінарах міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів. Свої наукові ідеї Ірина Миколаївна висвітлює в широкому спектрі праць, незаперечно

цінність яких полягає у практичному спрямуванні. Досить звернутися до основних, наприклад: у розроблених нею методичному посібнику „Основи права в системі професійної підготовки вчителів початкової школи” викладачам запропоновано цілий комплекс дидактичного забезпечення: план і програму інтегрованого курсу „Правознавство та основи конституційного права України” з урахуванням оптимального співвідношення між аудиторними годинами та годинами, передбаченими на самостійне опрацювання, опорні схеми з кожної теми курсу, завдання для контролю та самоконтролю рівня знань студентів, уміння діяти в певних конкретних педагогічних ситуаціях, що вимагає правової підготовки вчителя.

Процес державотворення в Україні спричиняє зміни, що відбуваються в системі освіти, на засадах оновлення змісту та забезпечення якісного підвищення загальноосвітньої, культурологічної та фахової підготовки молоді. Зважаючи на це, Ірина Миколаївна підготувала посібник, в якому здійснила порівняння змісту базового Закону України „Про освіту” в редакції 1991 та 1996 років. Багато статей порушують проблеми обґрунтування норм позитивного та природного права з їх адаптуванням до освітньої галузі.

До свого першого сорокаріччя ювілярка щедро наповнила свою наукову скарбницю. Якби укласти перелік її наукових

статей та виступів на семінарах, науково-практичних конференціях різного рівня, коротко подати їх зміст, це був би багатосторінковий збірник. Він переконав би кожного читача, який потужний поступ здійснила ця невтомна жінка у дослідженні наступності стосовно правової підготовки майбутніх учителів початкової, основної та старшої школи, проблеми поглиблення правової підготовки педагогів у закладах післядипломної освіти, розробки педагогічної освіти України в стратегії Болонського процесу і здійснення порівняльно-педагогічного аналізу правової підготовки вчителів у країнах Європейського союзу. Нині Ірина Миколаївна всю свою інтелектуальну енергетику проектує на творчу підготовку докторського наукового дослідження. Дуже хочеться, щоб праця її увінчалася високим званням доктора юридичних наук.

*Брижак П.Г.,
старший викладач,
ветеран педагогічної праці*

1.2. Основні дати життя і діяльності

І.М. Дарманської

17.02.1976 – народилася в м. Кам'янці-Подільському

1983-1987 – навчання у Кам'янець-Подільській ЗОШ №14

1987 – переїзд до м. Хмельницького

1987-1990 – навчання у Хмельницькій ЗОШ №17

1990-1995 – навчання на шкільному відділенні Хмельницького педагогічного училища за спеціальністю «Вчитель початкових класів. Керівник дитячого хореографічного гуртка»

1995-2000 – навчання в Хмельницькому інституті регіонального управління та права.

2000 – викладач Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту

31.03.2004 – захист дисертаційного дослідження на тему «Правова підготовка майбутніх учителів початкових класів в умовах ступеневої освіти»

2004 – завідувач кафедри соціально-економічних дисциплін

2005 – присвоєно вчене звання доцента кафедри менеджменту освіти

2005 – завідувач магістратури зі спеціальності «Управління навчальним закладом» та завідувач кафедри

менеджменту освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

2005-2007 – навчання в магістратурі Хмельницького університету управління та права зі спеціальності «Правознавство»

1.3. Публікації про І.М. Дарманську

- 1. Телячий Ю. В. Дарманська Ірина Миколаївна :** [біографія] / Ю.В. Телячий // Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія в особах. – Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2006. – Т. 1. – С. 84–88.

РОЗДІЛ II

НАУКОВІ ТА НАВЧАЛЬНО МЕТОДИЧНІ ПРАЦІ
ДАРМАНСЬКОЇ ІРИНИ МИКОЛАЇВНИ

2.1 Автореферати дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук

- 2. Правова підготовка майбутніх вчителів початкової школи в умовах ступеневої освіти : автореф. Дис.. на здобуття наук. ступеня канд.. пед. наук : спец.13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / І.М. Дарманська. – К., 2004. – 19 с.**

Дисертація присвячена проблемі вдосконалення правової підготовки майбутніх вчителів початкової школи в умовах ступеневої освіти. Проаналізовано стан розробленості проблеми в науково-педагогічній та науково-юридичній літературі. Здійснено аналіз стану організації та змісту правової підготовки вчителів початкової школи у 21 вищому педагогічному навчальному закладі різних рівнів акредитації, виявлено позитивні та негативні тенденції цього процесу. Обґрунтовано дидактичні особливості побудови курсу основ

права та організацію його вивчення в сучасних умовах ступеневої підготовки вчителів початкової школи.

Розроблено методичні підходи до викладання кожної із тем інтегрованого курсу «Правознавство та основи конституційного права України» на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях із застосуванням опорних схем як засобу активізації та інтенсифікації процесу засвоєння студентами норм галузей права та вітчизняних і міжнародних законодавчих актів з питань освіти. Розроблено і запропоновано систему підготовки вчителів початкової школи з інтегрованим курсом «Правознавство та основи конституційного права України» як засобом поглиблення розуміння норм позитивного та природного права і формування правової культури майбутнього вчителя.

Основні результати роботи впроваджено в навчальний процес вищих педагогічних навчальних закладів I–III рівнів акредитації Західного регіону України.

2.2 Праці опубліковані за науковою редакцією

І.М. Дарманської

- 3. Актуальні проблеми функціонування сучасного навчального закладу : зб. текстів виступів на міжвуз. наук.-практ. конф., 14 трав. 2015р. / відп. ред. І.М. Дарманська – Хмельницький : Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, «Центр мистецтва і дизайну», 2015. – 124 с.**
- 4. Виборче право та виборчі системи країн світу : інформ. повідомлення / [упоряд. І.М. Дарманська]. – Хмельницький : [б.в.], 2015. – 72 с.**
- 5. Поняття права інтелектуальної власності та особливості її реалізації в країнах світу / наук. ред. І.М. Дарманська – Хмельницький : [б.в.], 2015. – 89 с.**
- 6. Права дитини в європейському та українському вимірах : інформаційні повідомлення / [упоряд. І.М. Дарманська, Л.В. Коростель]. – Хмельницький : [б.в.], 2015. – 93 с.**
- 7. Референдне право та референдний процес країн світу : інформ. повідомлення / [упоряд. І.М. Дарманська, Л.В. Коростель]. – Хмельницький: [б.в.], 2015. – 55 с.**

2.3. Навчально-методичні посібники та методичні рекомендації

- 8. «Правознавство та основи Конституційного права України» в системі підготовки вчителя початкових класів : навч. програма та метод. рекомендації щодо її реалізації / І.М. Дарманська. – Хмельницький : Вид-во ХГП, 2001. – 55 с.**
- 9. Основи права в системі професійної підготовки вчителів початкової школи : метод. рекомендації / І.М. Дарманська. – Хмельницький : Вид-во ХГП, 2002. – 54 с.**
- 10. Основи права в системі професійної підготовки вчителів початкової школи : метод. посібник / І.М. Дарманська. – Хмельницький : Вид-во ХГП, 2003. – 182 с.**
- 11. Основи права в школі : метод. рекомендації щодо реалізації основ права в процесі підготовки магістрів зі спеціальності «Управління навчальним закладом» / І.М. Дарманська. – Хмельницький : Видавництво ХГП, 2007. – 23 с.**
- 12. Порівняльний аналіз змісту Закону України «Про освіту» в редакції 1991 р. та 1996 р. : навчальний**

посібник / І.М. Дарманська, М.М. Дарманський. – Хмельницький : Вид-во ХГПІ, 2002. – 84 с.

13. Право інтелектуальної власності : курс лекцій / І.М. Дарманська., О.В. Діденко – Хмельницький : Вид-во ХГПІ, 2007. – 124 с.

14. Філософсько-цивілізаційні основи природного права : метод. рекоменд. / І.М. Дарманська. – Хмельницький : Вид-во ХГПІ, 2002. – 54 с.

2.4 Статті у збірниках наукових праць, періодичних, науково-популярних виданнях

2001

15. Право в житті педагога / І.М. Дарманська // Дошкільна освіта в регіоні : проблеми, пошуки, досвід : зб. наук.-практ. ст. – Хмельницький : Вид-во ХГПА. – 2001. – С. 41-43.

16. Правова підготовка педагогів : дидактичний аспект / І.М. Дарманська // Неперервна професійна освіта : теорія і практика : зб.наук. праць / за ред. І.А. Зязюна та Н.Г. Ничкало : У двох частинах. – К.: [б.в.], 2001. – Ч. 2. – С. 204-207.

- 17. Вивчення законодавчих актів – основа професійної адаптації студентів / І.М. Дарманська // Проблеми адаптації студентів до навчання за умов фахової ступеневої підготовки : зб. тез за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 4-5 квіт. 2002р.) – Хмельницький : Вид-во ХГП, 2002. – С. 85-87.**
- 18. Відображення норм християнських джерел природного права в творчості В.О. Сухомлинського / І.М. Дарманська // Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя : зб. наук. праць Кам.-Подільського держ. пед. ун-ту. – Серія соціально-педагогічна / відп. ред. Ю.М. Ковальчук, наук. ред. О.В. Сухомлинська – Кам.-Подільський : Абетка-НОВА. – 2002. – Вип. 3. – Том 2. – С. 251-258.**
- 19. Психолого-педагогічні можливості норм природного та позитивного права у процесі правового виховання вчителя початкової школи / І.М. Дарманська // Проблеми загальної та педагогічної психології : зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / за ред. С.Д. Максименка. – К.: ГНОЗІС, 2002. – Т. 4. – Ч. 5. – С. 83-86.**

- 20. Зміст предмета «Правознавство та основи конституційного права України / І.М. Дарманська // Організація і здійснення правоосвітньої діяльності в сучасних умовах : матеріали наук.-практ. конф. – Хмельницький : Вид-во ХГП, 2003. – С. 31-35.**
- 21. Міждисциплінарні зв'язки в процесі правової підготовки вчителя початкової школи / І.М. Дарманська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2003. – № 3. – С. 88-99.**
- 22. Організаційно-педагогічні підходи до вивчення «Правознавства та основ конституційного права України» у вищих педагогічних закладах освіти / І.М. Дарманська // Проблеми початкової ланки освіти в контексті розвитку світових педагогічних тенденцій : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К. – Хмельницький – Івано-Франківськ : Плай, 2003. – С. 66-70.**
- 23. Особливості формування змісту правової підготовки майбутніх учителів початкової в умовах ступеневої освіти / І.М. Дарманська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2003. – № 5. – С. 138-150.**

2006

- 24. Об'єктивні зміни у змісті базового закону про освіту /**
І.М. Дарманська // Наукові записки : зб. наук. ст.
Тернопільського нац. педаг. ун-ту. Серія: Педагогіка. –
Тернопіль : Видав. відділ ТНПУ, 2006. – № 1. – С. 151-
154.

2007

- 25. Роль дисциплін гуманітарного та соціально-
економічного циклу в педагогічній діяльності
керівника навчального закладу /** І.М. Дарманська //
Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред.
І.М. Шоробура. – Хмельницький : ХГПА, 2007. – Вип. 2. –
С. 51-56.
- 26. Роль дисциплін гуманітарного та соціально-
економічного циклу в педагогічній діяльності
керівника навчального закладу /** І.М. Дарманська //
Професійна підготовка педагогічних кадрів в умовах
інноваційної перебудови української національної освіти :
сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку :
матеріали міжвузівської науково-практичної конференції

(м. Хмельницький, 11 жовт. 2007 р.). – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2007. – С. 259-262.

2008

- 27. Загальнотеоретичні та практичні основи управлінської діяльності / І.М. Дарманська // Треті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: актуальні проблеми сучасної педагогічної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 3 квіт. 2008 р.) / Хмельницька обласна державна адміністрація, Хмельницька обласна рада, ХГПА. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2008. – С. 56-61.**
- 28. Функції державних службовців сфери управління освітою (1991-2008 рр.) / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2008. – Вип. 4. – С. 53-56.**

2009

- 29. Особливості підготовки державних службовців освітньої сфери / І.М. Дарманська // Вісник державної**

служби України. – К. : Вид-во «Київська правда», 2009. – № 1. – С. 64-68.

- 30. Становлення управлінця : погляд на проблему /**
І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць
/ гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во
ХГПА, 2009. – Вип. 6. – С. 67-71.

2010

- 31. Характеристика основних категорій управлінської
діяльності керівних кадрів у сфері освіти /**
І.М. Дарманська // П'яті педагогічні читання пам'яті
М.М. Дарманського: проблеми освіти в контексті
гуманізації суспільства : зб. наук. ст. за матеріали Всеукр.
наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 2 квіт. 2010 р.). –
Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2010. – Т.1. – С. 8-12.

2011

- 32. Застосування компетентнісного підходу у вищій
школі в контексті підготовки керівних кадрів сфери
управління освітою /** І.М. Дарманська // Реалізація
компетентнісного підходу в системі професійної освіти

педагога : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. (м. Євпаторія, 24-25 берез. 2011, ЄІСР РВНЗ «КГУ»). – Ялта, 2011. – С. 32-34.

- 33. Компетентність і компетенції управлінських кадрів сфери освіти : поняття та сутнісна характеристика / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2011. – Вип. 11. – С. 91-96.**
- 34. Підготовка керівних кадрів сфери освіти (аналіз професійно-змістового компонента) / І.М. Дарманська // Вища освіта України – Дод. 2 до № 3, том III (28) – Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору. – К.: Вид-во «Гнозис», 2011. – С. 341-348.**
- 35. Підготовка управлінців сфери освіти в контексті моделювання навчального процесу / І.М. Дарманська // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців за соціономічним профілем : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. / ред. кол. О.А. Каденко, О.В. Кулешова, Л.О. Подкоритова та ін. – Хмельницький : Вид-во ХНУ, 2011. – С. 128-130.**
- 36. Уточнення категорійно-понятійного апарату управлінської діяльності керівників сфери освіти /**

І.М. Дарманська // Шості педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: професійна підготовка педагогічних кадрів в умовах інноваційної перебудови української національної освіти : сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 31 берез. 2011 р.) – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2011. – С. 54-57.

- 37. Формування управлінської компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу /**
І.М. Дарманська // Управління в освіті : зб. матеріалів V міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 14-16 квіт. 2011 р.), / відп. ред. Л.Д. Кизименко. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – С. 97-99.

2012

- 38. М.М.Дарманський : освітянин, управлінець, науковець, філософ... /** І.М. Дарманська // Освіта, наука і культура на Хмельниччині (до 75-річчя утворення Хмельницької області). – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2012. – С. 116-122.
- 39. Механізм підготовки управлінських рішень керівниками загальноосвітніх навчальних закладів як**

наукова проблема / І.М. Дарманська // Молодь і ринок : щоміс. наук.-педаг. журн. – Дрогобич, 2012. – Вип. 12 (95). – С. 33-37.

40. Моделювання навчального процесу як один із основних шляхів планування підготовки майбутніх управлінців сфери освіти / І.М. Дарманська // Науковий вісник Чернівецького університету : педагогіка та психологія. – Чернівці, 2012. – Вип. 632. – С. 36-44.

41. Особливості укладення та припинення трудового договору з педагогічними працівниками / І.М. Дарманська // Сьомі педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського : професійна компетентність педагогів в умовах реформування сучасної освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 29 берез. 2012 р.) / Хмельницька обл. держ. адмін., Хмельницька обл. рада, ХГПА. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2012. – С 32-36.

42. Роль виховного потенціалу у формуванні управлінської компетентності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу / І.М. Дарманська // Освіта перед викликами та загрозами сучасності / [ред. Н. Лисенко]. – Czech Republic, 2012. – С. 75-79.

- 43. Сутнісна характеристика складових моделі формування управлінської компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу в процесі його підготовки / І.М. Дарманська // Наукові записки кафедри педагогіки, Вип. XXVIII. – Ч.2. – Харків : Вид-во друкар. № 18 ПЗ, 2012. – С. 57-65.**
- 44. Управління освітою: історичний дискурс / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2012. – Вип. 11. – С. 71-16.**
- 45. Формування управлінської компетентності у майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів з позиції виховної роботи / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2012. – Вип. 12. – С. 123-127.**

2013

- 46. Педагогічні засади організації студентського самоврядування академічної групи / І.М. Дарманська // Восьмі педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського : розвиток системи освіти України у контексті викликів**

сучасності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 27 берез. 2013 р.). – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2013. – С 7-11.

47. Підготовка майбутніх управлінців до роботи із різними категоріями дітей / І.М. Дарманська // Матеріали наук.-метод. семінару „Організація роботи з різними категоріями дітей у сучасній початковій школі: реалії та перспективи”. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2013. – С. 161-162.

48. Правова підготовка майбутніх учителів початкових класів як наукова проблема / І.М. Дарманська // Матеріали міжвуз. (заоч.) наук.-практ. конф. „Актуальні проблеми підготовки майбутніх вчителів початкової школи в умовах гуманізації вищої освіти”. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2013. – С. 49-51.

49. Реалізація управлінської компетентності посадових осіб місцевих органів управління освітою у контексті дотримання норм Закону України «Про освіту» / І.М. Дарманська // Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. – Вип. 643. – С. 44-51.

50. Роль природного та позитивного права у формуванні правової культури майбутніх учителів /

І.М. Дарманська // Традиції та новації сучасного суспільствознавства : матеріали міжвуз. проблемно-орієнтованого семінару. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2013. – С. 21-27.

51. Спогади про Миколу Миколайовича Дарманського /

І.М. Дарманська // Духовні витoki Поділля : педагоги в історії краю : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 21 берез. 2013 р.) – Хмельницький : ПП Заколотний М.І., 2013. – С. 176-182.

52. Управлінська компетентність як основа професійної

діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу / І.М. Дарманська // Управлінська компетентність керівника навчального закладу : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2013. – С. 9-15.

53. Характеристика правової компетенції керівника

загальноосвітнього навчального закладу у контексті управлінської компетентності / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2013. – Вип. 13. – С. 151-155

- 54. Реалізація компетентності директора школи через управління навчально-виховною роботою /**
І.М. Дарманська // Сучасний навчальний заклад в умовах розвитку демократичного суспільства : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2014. – С. 15-16.
- 55. Роль виховного потенціалу у формуванні управлінської компетентності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу /**
І.М. Дарманська // Актуальні проблеми виховної роботи у вищому навчальному закладі: реалії, тенденції, перспективи : матеріали заоч. наук.-метод. семінару. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2014. – С. 40-43.
- 56. Творчий портрет члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України Галини Бучківської /**
І.М. Дарманська // Духовні витоки Поділля : митці в історії краю : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 13 берез. 2014 р.) – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2014. – С. 310-316.
- 57. Філософсько-цивілізаційні засади природного права як основа формування управлінської компетентності**

майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів / І.М. Дарманська, О.В. Суховірський// Дев'яті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: Соціально-педагогічні основи розвитку освіти в регіоні: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 2014 р.) – Хмельницький : ХГПА, 2014. – С. 48-52.

58. Формування правової культури педагога через норми природного та позитивного права / І.М. Дарманська, І.П. Корольчук // Дев'яті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: Соціально-педагогічні основи розвитку освіти в регіоні: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 2014 р.) – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2014. – С. 44-48.

59. Формування управлінської компетентності майбутнього керівника навчального закладу як невід'ємної складової його професіоналізму (на прикладі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії) / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2014. – Вип. 14. – С. 40-45.

- 60. Галус О.М. : людина, яка відзначається багатогранністю науково-педагогічних інтересів / І.М. Дарманська, К.М. Біницька // Духовні витоки Поділля : науковці в історії краю : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 23 квіт. 2015 р.) – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2015 – С. 237-242.**
- 61. Галус Олександр Марьянович / І.М. Дарманська, К.М. Біницька // Видатні поляки на Поділлі : колективна монографія. – Хмельницький : наук.-видав. відділ ХГПА, 2015. – С. 53-58.**
- 62. Демократичні форми народного волевиявлення (вибори) / І.М. Дарманська // Виборче право та виборчі системи країн світу : інформ. повідомлення / упоряд. І.М. Дарманська. – Хмельницький, 2015. – С. 4-5.**
- 63. Демократичні форми народного волевиявлення (референдум) / І.М. Дарманська // Референдне право та референдний процес країн світу : інформ. повідомлення / упоряд. І.М. Дарманська, Л.В. Коростель. – Хмельницький: [б.в.], 2015. – С. 4-5.**
- 64. Інноваційні підходи до формування управлінської компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх**

навчальних закладів у контексті європейської освітньої інтеграції / І.М. Дарманська // Особистісно-професійний розвиток майбутнього фахівця в освітньому просторі вишу : проблеми та перспективи : матеріали регіон. наук.-практ. семінару. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори», 2015. – С. 37-39.

- 65. Моделювання навчального процесу магістратури при підготовці майбутніх керівників закладів освіти як фактор забезпечення якості вищої освіти (Universities International Activities as a Factor of the Innovative Development of the Higher School) / І.М. Дарманська // Міжнародна діяльність університетів як фактор інноваційного розвитку вищої школи : матеріали міжнар. наук.-практ. заоч. конф. – Маріуполь : Маріупольський держав. ун-т, 2015. – С. 282-283.**
- 66. Моделювання як фактор забезпечення якості вищої освіти/ І.М. Дарманська // Міжнародна діяльність університетів як фактор інноваційного розвитку вищої школи : матеріали міжнар. наук.-практ. заоч. конф. – Маріуполь, 2015. – С 34-36**
- 67. Особливості та складові управлінської компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів / І.М. Дарманська // Актуальні проблеми функціонування**

сучасного навчального закладу : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2015. – С. 33-36.

- 68. Перспективи розвитку підготовки майбутніх управлінців сфери загальної середньої освіти в умовах євроінтеграції / І.М. Дарманська // Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. – Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2015. – С 72-75.**
- 69. Підготовка майбутніх керівників до управління інноваційними процесами в загальноосвітніх навчальних закладах в умовах економічної кризи / І.М. Дарманська // Польща, 2015. – С. 72-75.**
- 70. Поняття та зміст права інтелектуальної власності / І.М. Дарманська // Поняття права інтелектуальної власності та особливості її реалізації в країнах світу / упоряд. І.М. Дарманська. – Хмельницький : [б.в.], 2015. – С. 4-6.**
- 71. Роль М. Дарманського у становленні Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії / І.М. Дарманська // Історія становлення навчального закладу : матеріали всеакадем. наук.-практ. конф. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2015. – С. 24-27.**

- 72. Роль формування управлінської компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів у становленні системи загальної середньої освіти / І.М. Дарманська // Современные проблемы управления: экономика, образование, здравоохранение и фармация : материалы 3-й междун. конф. – Польша, 2015. – С. 43-45.**
- 73. Спасович Володимир Данилович / І.М. Дарманська // Видатні поляки на Поділлі : колективна монографія. – Хмельницький : наук.-видав. відділ ХГПА, 2015. – С. 51-53.**
- 74. Справжній учитель назавжди залишиться у пам'яті... / І. Дарманська, І. Кондратюк // Духовні витoki Поділля : науковці в історії краю.: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 23 квіт. 2015 р.) – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2015 – С. 64-68.**
- 75. Сутнісна характеристика поняття «управлінська компетентність керівника загальноосвітнього навчального закладу» / І.М. Дарманська // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2015. – Вип. 15. – С. 74-78.**
- 76. Формування правової компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів**

шляхом засвоєння норм кримінального законодавства
/ І.М. Дарманська // Десяті педагогічні читання пам'яті
М.М. Дарманського: Розвиток системи освіти України в
умовах євроінтеграційних процесів: здобутки і
перспективи: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.,
(м. Хмельницький, 14 квіт. 2015 р.) – Хмельницький :
Вид-во ХГПА, 2015. – С. 46-49.

**77. Цікаві факти про результати інтелектуальної
власності** / І.М. Дарманська // Поняття права
інтелектуальної власності та особливості її реалізації в
країнах світу / упоряд. І.М. Дарманська. – Хмельницький,
2015. – С. 75-89.

ФОТОФАКТИ

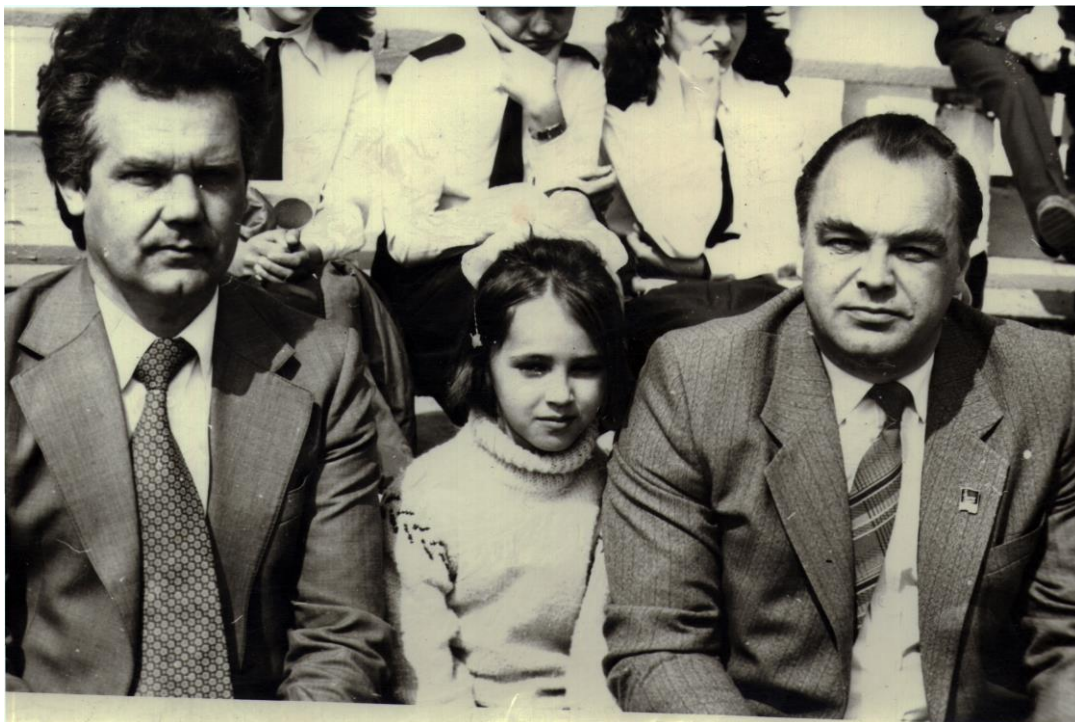
Дівча з розумними очима

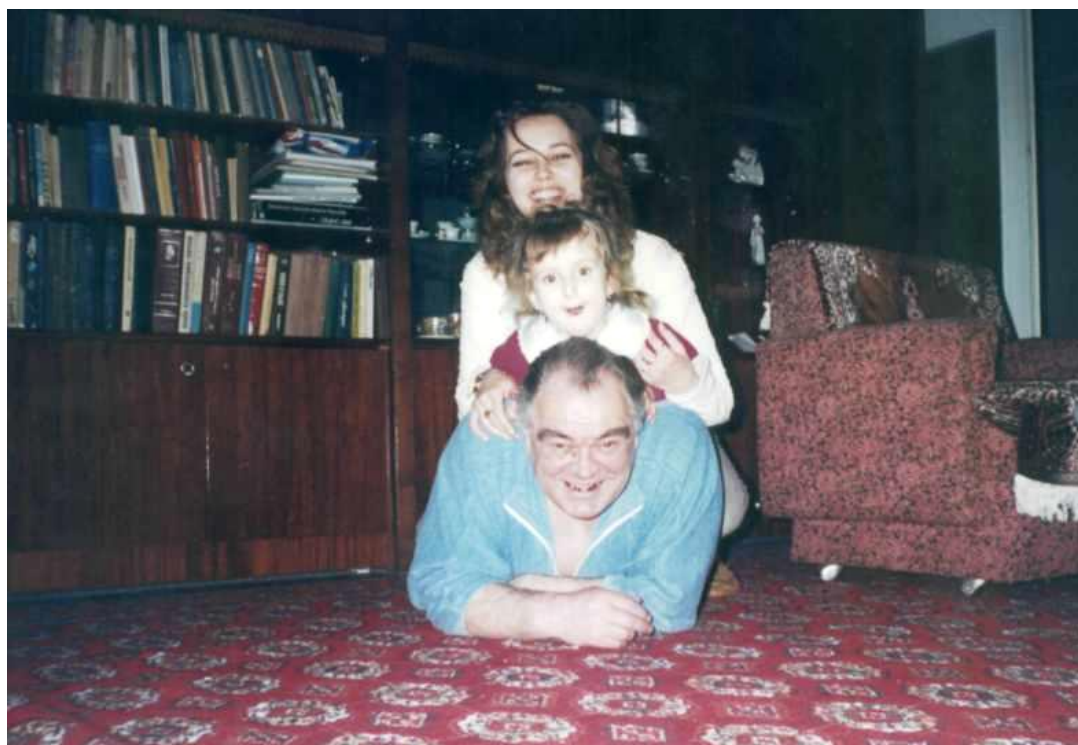
Ірина з братом Сергієм

Сім'я Дарманських на відпочинку, 1983 р.

Ірина з татом (справа М.М.Дарманський)

Щасливі донька, онучка і дідусь

17.02.1996 р.

Випускниця Хмельницького інституту регіонального
управління та права, 2000 р.

Молоді спеціалісти
Хмельницький гуманітарно-педагогічний інститут, 2000 р.

Успішний захист дисертаційного дослідження
31.03.2004 р.

Привітання колег із захистом
31.03.2004 р.

Найкраще досягнення Ірини Миколаївни – її доньки Катя і Аліса

З колегами (справа Вовк В.П., зліва Очеретний В.О.)

Ірина Миколаївна серед учасників студентської конференції

Захист магістерських робіт
червень, 2005 р.

Ірина Миколаївна зі студентами

Пані Ірині рядочків суцвіття на її перше сорокаліття

Оце в середу, а не в вівторок
Сороки принесли на крилах аж сорок,
Застрекотали побіля віконця,
Що ти сорок раз обернулась круг сонця.

Тож хай же нічого не шкодить Ірині,
Бо виростала в славній педагогів родині.
Щедро наділено роду Дарманського
Аж від Всевишнього розуму панського.

Знання все низаєш, наче намисто,
Тож володієш і фахом юриста.
Неспокій у серці – вічні шукання
Методик найкращих у викладанні:
Звання у науці вченими виткано,
Досить згадати одну із них – Ничкало.

Звичною стала дослідження справа,
Щоб володіли основами права
Не тільки юристи десь в установах,
А й педагоги шкіл початкових.

Не опускаєш у спокої руки:
Штурмуєш уперто вершини науки.
Хай Бог дарує світлу дорогу,
А на спецраді – нову перемогу.

Є в тебе клопотів досить і в хаті:
Мама двох дочок – Аліси і Каті.
І кожній за щастя – мами увага,
Турбота, порада – дівчатам наснага.

Благословенне ім'я твоє славне, Ірино,
Спокій ввібрало, позначене миром.
Безхмарного неба, теплого літа,
Творчого злету і довголіття.
І тільки все добре в житті щоб велося,
Задумане в щасті, в здоров'ї збулося!

17.02.2016 р.

Петро Гнатович

Алфавітний покажчик назв праць

І.М.Дарманської

«Правознавство та основи Конституційного права України» в системі підготовки вчителя початкових класів 8

Актуальні проблеми функціонування сучасного навчального закладу 3

Виборче право та виборчі системи країн світу 4

Вивчення законодавчих актів – основа професійної адаптації студентів 17

Відображення норм християнських джерел природного права в творчості В.О. Сухомлинського 18

Галус О.М. : людина, яка відзначається багатогранністю науково-педагогічних інтересів 60

Галус Олександр Марянович 61

Дарманська Ірина Миколаївна : [біографія] 1

Демократичні форми народного волевиявлення (вибори) **62**

Демократичні форми народного волевиявлення (референдум)
63

Загальнотеоретичні та практичні основи управлінської діяльності **27**

Застосування компетентнісного підходу у вищій школі в контексті підготовки керівних кадрів сфери управління освітою **32**

Зміст предмета «Правознавство та основи конституційного права України **20**

Інноваційні підходи до формування управлінської компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів у контексті європейської освітньої інтеграції **64**

Компетентність і компетенції управлінських кадрів сфери освіти : поняття та сутнісна характеристика **33**

М.М.Дарманський : освітянин, управлінець, науковець, філософ... 38

Механізм підготовки управлінських рішень керівниками загальноосвітніх навчальних закладів як наукова проблема 39

Міждисциплінарні зв'язки в процесі правової підготовки вчителя початкової школи 21

Моделювання навчального процесу магістратури при підготовці майбутніх керівників закладів освіти як фактор забезпечення якості вищої освіти (Universities International Activities as a Factor of the Innovational Development of the Higher School) 65

Моделювання навчального процесу як один із основних шляхів планування підготовки майбутніх управлінців сфери освіти 40

Моделювання як фактор забезпечення якості вищої освіти 66

Об'єктивні зміни у змісті базового закону про освіту 24

Організаційно-педагогічні підходи до вивчення «Правознавства та основ конституційного права України» у вищих педагогічних закладах освіти **22**

Основи права в системі професійної підготовки вчителів початкової школи **9, 10**

Основи права в школі **11**

Особливості підготовки державних службовців освітньої сфери **29**

Особливості та складові управлінської компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів **67**

Особливості укладення та припинення трудового договору з педагогічними працівниками **41**

Особливості формування змісту правової підготовки майбутніх учителів початкової в умовах ступеневої освіти **23**

Педагогічні засади організації студентського самоврядування академічної групи **46**

Перспективи розвитку підготовки майбутніх управлінців сфери загальної середньої освіти в умовах євроінтеграції **68**

Підготовка керівних кадрів сфери освіти (аналіз професійно-змістового компоненту) **34**

Підготовка майбутніх керівників до управління інноваційними процесами в загальноосвітніх навчальних закладах в умовах економічної кризи **69**

Підготовка майбутніх управлінців до роботи із різними категоріями дітей **47**

Підготовка управлінців сфери освіти в контексті моделювання навчального процесу **35**

Поняття права інтелектуальної власності та особливості її реалізації в країнах світу **5**

Поняття та зміст права інтелектуальної власності **70**

Порівняльний аналіз змісту Закону України «Про освіту» в редакції 1991 р. та 1996 р. **12**

Права дитини в європейському та українському вимірах **6**

Право в житті педагога **15**

Право інтелектуальної власності **13**

Правова підготовка майбутніх вчителів початкової школи в умовах ступеневої освіти **2**

Правова підготовка майбутніх учителів початкових класів як наукова проблема **48**

Правова підготовка педагогів : дидактичний аспект **16**

Психолого-педагогічні можливості норм природного та позитивного права у процесі правового виховання вчителя початкової школи **19**

Реалізація компетентності директора школи через управління навчально-виховною роботою **54**

Реалізація управлінської компетентності посадових осіб місцевих органів управління освітою у контексті дотримання норм Закону України «Про освіту» **49**

Референдне право та референдний процес країн світу **7**

Роль виховного потенціалу у формуванні управлінської компетентності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу **42**

Роль виховного потенціалу у формуванні управлінської компетентності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу **55**

Роль дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу в педагогічній діяльності керівника навчального закладу **25**

Роль дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу в педагогічній діяльності керівника навчального закладу **26**

Роль М. Дарманського у становленні Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії **71**

Роль природного та позитивного права у формуванні правової культури майбутніх учителів **50**

Роль формування управлінської компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів у становленні системи загальної середньої освіти **72**

Спасович Володимир Данилович **73**

Спогади про Миколу Миколайовича Дарманського **51**

Справжній учитель назавжди залишиться у пам'яті... **74**

Становлення управлінця : погляд на проблему **30**

Сутнісна характеристика поняття «управлінська компетентність керівника загальноосвітнього навчального закладу» **75**

Сутнісна характеристика складових моделі формування управлінської компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу в процесі його підготовки **43**

Творчий портрет члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України Галини Бучківської **56**

Управління освітою: історичний дискурс **44**

Управлінська компетентність як основа професійної діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу **52**

Уточнення категорійно-понятійного апарату управлінської діяльності керівників сфери освіти **36**

Філософсько-цивілізаційні засади природного права як основа формування управлінської компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів **57**

Філософсько-цивілізаційні основи природного права **14**

Формування правової компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів шляхом засвоєння норм кримінального законодавства **76**

Формування правової культури педагога через норми природного та позитивного права **58**

Формування управлінської компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу **37**

Формування управлінської компетентності майбутнього керівника навчального закладу як невід'ємної складової його професіоналізму (на прикладі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії) **59**

Формування управлінської компетентності у майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів з позиції виховної роботи **45**

Функції державних службовців сфери управління освітою (1991-2008 рр.) **28**

Характеристика основних категорій управлінської діяльності керівних кадрів у сфері освіти **31**

Характеристика правової компетенції керівника загальноосвітнього навчального закладу у контексті управлінської компетентності **53**

Цікаві факти про результати інтелектуальної власності **77**

Список скорочень

б.в. – без видавництва

КПДУ – Кам'янець-Подільський державний університет

КПНУ ім. І.Огієнка – Кам'янець-Подільський національний
університет

НАНУ – національна академія наук України

РВВ – редакційно-видавничий відділ

ХГПА – Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

ХГПІ – Хмельницький гуманітарно-педагогічний інститут

ХУУП – Хмельницький університет управління та права

ЗМІСТ

Від упорядника	3
Розділ I. Життєвий і творчий шлях Дарманської Ірини Миколаївни	6
1.1. Ірина Дарманська – фахівець-правознавець освітянської галузі	6
1.2. Основні дати життя і діяльності І.М. Дарманської	13
1.3. Публікації про І. М. Дарманську	14
Розділ II. Хронологічний покажчик праць Дарманської Ірини Миколаївни	15
2.1. Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук	15
2.2. Праці опубліковані за науковою редакцією І.М. Дарманської	17
2.3. Навчально-методичні посібники та методичні рекомендації	18
2.4. Статті у збірниках наукових праць, періодичних, науково-популярних виданнях	19
ДОДАТКИ	
Фотофакти	38
Привітання	46
Алфавітний покажчик назв праць І.М.Дарманської	47
Список скорочень	58

Довідково інформаційне видання

Серія: Бібліографія вчених
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Випуск 8

**Ірина Миколаївна
Дарманська**

Біобібліографічний покажчик

Автор-упорядник

Дитинник Л.В.,

директор бібліотеки ХГПА

Бібліографічний редактор

Підгурська Н.М., бібліограф

Дизайн обкладинки

Підгурський О.С.